

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/51/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2614200350
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2614200350.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého: X. S. S. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX, dieťa rodičov: matka - K. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX a otec - M. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. B. A. P., K. L. X, J. X., o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, za účasti Okresnej prokurátorky v Senici, o návrhu navrhovateľky: K. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX, na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Senica, zo dňa 07. mája 2014, č. k. 8P/5/2014-24, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa uznesením napadnutým odvolaním zastavil konanie o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky a vyhlásil, že nemá právomoc vo veci konať. Z odôvodnenia uznesenia vyplynulo, že dňa 20.01.2014 bol súdu doručený návrh, ktorým sa navrhovateľka domáhala zverenia mal. X. do svojej náhradnej osobnej starostlivosti z dôvodu, že mu zabezpečuje celodennú osobnú starostlivosť, nakoľko matka dlhodobo jeho výchovu zanedbáva a to najmä z dôvodu závislosti na hazardných hrách, pričom sa správa nezodpovedne a ľahostajne. Maloletý sa k matke vrátiť nechce, navrhovateľka mu vytvára vhodné podmienky pre zdravý psychický a citový rozvoj. Maloletý pochádza z mimomanželského vzťahu matky K. S. a otca M. Y., narodil sa v J., krátko na to sa s ním matka vrátila na Slovensko, pravidelne však spolu s maloletým navštevovali otca v J.. Neskôr sa vzťah rodičov zhoršil a matka sa rozhodla zostať s maloletým na Slovensku natrvalo, v dôsledku čoho podal otec návrh na nariadenie návratu maloletého dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu. Tento návrh bol uznesením Okresného súdu Bratislava 1, č. k. 1P/241/2011-153 zo dňa 02.03.2012 v spojení s uznesením Krajského súdu Bratislava, č. k. 11CoP/193/2012-174 zo dňa 29.05.2012 zamietnutý. Súd prvého stupňa z uznesenia Okresného súdu Senica, č. k. 9P/10/2011-114 zo dňa 06.10.2011 mal preukázané, že rozhodnutím Súdu pre maloletých kraja Marche v Ancone, č. k. N832/06 VG por. č. 1938 zo dňa 02.07.2009 bol maloletý predbežne zverený výlučne matke, s právom otca vidieť ho a navštíviť. Pred vydaním končného rozhodnutia vo veci matka v mesiaci december 2009 odcestovala s maloletým na Slovensko, ktorú skutočnosť oznámila otcovi faxovou správou zo dňa 20.12.2009. Následne rozhodnutím súdu pre maloletých kraja Marche v Ancone, č. k. N832/06 VG uznesenie č. 815 Cron zo dňa 25.02.2010 bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti otca, ktorý sa tak stal držiteľom rodičovskej zodpovednosti, na základe ktorého rozhodnutia otec dňa 02.08.2010 doručil Centru pre medzinárodno-právnu ochranu detí a mládeže žiadosť na konanie o návrat maloletého do J. a dňa 10.11.2010 prostredníctvom svojho právneho zástupcu podal na Okresný súd Bratislava 1 návrh na uznanie a vyhlásenie za vykonateľné rozhodnutie súdu pre maloletých Kraja Marche v Ancone, č. k. N832/06 VG, rozhodnutie č. 815 Cron zo dňa 25.02.2010. Na Okresnom súd Bratislava 1 prebieha konanie o návrhu otca maloletého na uznanie cudzieho rozhodnutia pod sp. zn. 9Ecdu/10/2013, o ktorom doposiaľ nebolo rozhodnuté. Z podania otca doručeného Okresnému súdu Bratislava 1 dňa

13.11.2013 vyplýva, že žiada o pokračovanie v danom konaní. Uznesením, č. k. 9EcdU/7/2010 zo dňa 17.05.2011 súd uznal vyššie uvedené rozhodnutie talianskeho súdu za vykonateľné, avšak uznesením Krajského súdu v Bratislave, č. k. 18CoE/351/2011-110 zo dňa 30.09.2011 bolo uznesenie OS Bratislava 1 zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie. Súd prvého stupňa vec právne posúdil podľa § 7 ods. 1, podľa § 103, § 104 ods. 1 O.s.p. podľa čl. 8 bod 1.2, podľa čl. 9 bod 1.2, podľa čl. 10, podľa čl. 17 Nariadenia rady (ES) č. 2201/2003 z 27.11.2003 o právomoci, uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností. V danom prípade vychádzal zo skutočností preukázaných v konaní súdu prvého stupňa pod sp. zn. 9P/10/2011, z ktorého spisu ako aj z vyžiadaných správ z Okresného súdu Bratislava 1 mal preukázané, že matka spolu s maloletým dieťaťom v mesiaci december 2009 bez súhlasu otca odcestovala do Slovenskej republiky hoci v zmysle rozhodnutia Súdu pre maloletých kraja Marche v Ancone bolo rozhodnuté o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, toto bolo matke zverené len predbežne, pričom z odôvodnenia daného rozhodnutia vyplýva, že matka nemohla rozhodovať o mieste pobytu dieťaťa sama bez súhlasu otca, ktorú skutočnosť je potrebné posúdiť ako neoprávnené premiestnenie maloletého dieťaťa a postupovať v zmysle čl. 10 Nariadenia, ktoré upravuje súdnu právomoc v prípadoch únosu maloletého dieťaťa takým spôsobom, že členský štát, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt pred únosom si zachováva právomoc na rozhodovanie aj po únose, pričom členský štát, do ktorého bolo maloleté dieťa unesené môže získať právomoc len za podmienok uvedených v tomto ustanovení. V danom prípade by k prechodu právomoci Talianskeho súdu na Slovenský súd prišlo, ak by dieťa nadobudlo obvyklý pobyt v Slovenskej republike a každá osoba, orgán alebo iný subjekt, ktorý vykonáva opatrovnícke právo sa zmieril s premiestnením alebo, ak by sa dieťa zdržiavalo na Slovensku najmenej 1 rok potom, ako sa otec dozvedel alebo mohol dozvedieť o mieste pobytu dieťaťa, dieťa sa usadilo v novom prostredí a bola by splnená najmenej jedna z týchto podmienok :

1. do jedného roka odvtedy, ako sa otec dozvedel alebo mohol dozvedieť o mieste pobytu dieťaťa by sa nepodala žiadosť o návrat dieťaťa na príslušné orgány SR,
2. otec by vzal späť svoju žiadosť o návrat a v lehote stanovenej v bode 1 sa nepodala nová žiadosť,
3. konanie na súde v Talianskej republike by sa skončilo podľa čl. 11 ods. 7 a 4
4. súdy Talianskej republiky by vydali rozsudok o opatrovníckom práve, z ktorého nevyplýva povinnosť návratu dieťaťa. Z uvedeného vyplýva, že aj napriek skutočnosti, že dieťa sa v SR zdržiavalo viac ako 1 rok potom, ako sa otec mohol dozvedieť o mieste pobytu dieťaťa, usadilo sa a zžilo sa s novým prostredím, zo správania otca je nepochybné, že s dlhodobým premiestnením maloletého dieťaťa nesúhlasil, čo vyplýva z jeho žiadosti o návrat dieťaťa do Talianskej republiky, ako aj z prebiehajúceho konania na OS Bratislava 1 pod. sp. zn. 9EcdU/10/2013, ktorým sa domáha uznania rozhodnutia súdu pre maloletých v Talianskej republike, ktorým mu bolo dieťa zverené, a ktoré konanie doposiaľ nie je právoplatne skončené. Na prechod právomoci na Slovenský súd by musela byť splnená niektorá z podmienok uvedených v čl. 10 Nariadenia, čo však v danom prípade sa nestalo, keď otec v stanovenej lehote doručil Centru pre medzinárodno-právnu ochranu detí a mládeže žiadosť o konanie na návrat maloletého do Talianska. Uvedená žiadosť nebola vzatá späť, v súčasnosti prebieha na Okresnom súde Bratislava 1 konanie o uznanie rozhodnutia talianskeho súdu. Zároveň nebola splnená ani posledná podmienka, nakoľko z vyššie uvedeného rozhodnutia vyplývala povinnosť návratu dieťaťa, keďže maloleté dieťa bolo zverené otcovi, ktorý má trvalý pobyt v Talianskej republike. Na základe uvedeného má tunajší súd za to, že taliansky súd, teda súd členského štátu, v ktorom malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred svojim neoprávneným premiestnením si zachoval svoju právomoc na rozhodovanie vo veci starostlivosti o maloletého a preto bolo potrebné konanie zastaviť. O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p..

Proti tomuto uzneseniu súdu prvého stupňa v zákonom určenej lehote podala odvolanie navrhovateľka. Uviedla, že ešte 20.01.2014 podala návrh na zverenie maloletého dieťaťa do svojej náhradnej osobnej starostlivosti, pretože dlhodobo zabezpečuje celodennú starostlivosť o dieťa. Matka zanedbávala jeho starostlivosť z dôvodu závislosti na hazardných hrách, o syna sa nezaujímal, neplatila výživné. Keď sa maloletý v J. narodil išla do J. sa o maloletého starať. Od narodenia sa oňho starala, keďže dcéra robila a otec býval 400 km od bydliska matky a dieťaťa. Keď sa vzťah rodičov zhoršil maloletý bol predbežným opatrením zverený matke, ktorá mala podozrenie, že otec dieťa zneužíva. Nič sa však v tej veci nestalo a preto bola veľmi prekvapená, keď taliansky súd zveril dieťa do výchovy otca. Matka s dieťaťom odišla na Slovensko len z obavy, aby otec dieťa nezneužíval. Otec, odkedy je dieťa na Slovensku sa o syna vôbec nezaujímal, nikdy ho nenavštívil. Návrhy, ktoré podával na slovenské súdy robil len z trucu. O dieťa sa však od narodenia starala ona. Dcéra ju informovala, že sa s otcom dohodli na tom, že dieťa bude zverené jej a on bude prispievať na jeho výživu 300,- eur mesačne. Túto dohodu uzavreli v roku 2013

pred advokátom v Taliansku. Táto dohoda bola i dodržiavaná, otec posielal nejaký čas peniaze, nevie však koľko. V novembri 2013 bol maloletý u otca na prázdninách týždeň a v decembri na Vianoce asi 10 dní. Keď sa vracal od otca matka jej ho priviezla, aby sa oňho starala. Cez prázdniny v roku 2013 volala otcovi, aby si prišiel syna na prázdniny zobrať povedal, že nemôže, lebo robí. Je názoru, že súd mal vypočúť matku dieťaťa i otca a posúdiť, či skutočne prišlo k dohode medzi rodičmi o zverenie maloletého dieťaťa do výchovy matky. Ona návrh podala len v záujme maloletého, aby tento mal pokojný život a mohla sa oňho starať i oficiálne. Matka dňa 30.04.2014 umiestnila maloletého do Diagnostického centra v I.. Uviedla, že z dôvodu, že navrhovateľka pýta výživné, ona chce roztrhnúť puto medzi navrhovateľkou a vnukom. Navrhla, aby súd jej odvolaniu vyhovel.

Okresná prokurátorka v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že súd prvého stupňa pri rozhodovaní o zastavení konania a vyhlásení, že nemá právomoc vo veci konať na základe listinných dokladov dospel k záveru, že v danej veci neboli splnené podmienky pre začatie a vedenie konania z dôvodu zachovania právomoci na rozhodovanie vo veci starostlivosti o maloletého súdom iného členského štátu v zmysle nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27.11.2003. Navrhla, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas oprávnenou osobou - účastníkom konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný, preskúmal napadnuté uznesenie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania podľa § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa je vecne správne.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 8P/5/2014 je zverenie mal. X. S. S. Y., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky K. S., nar. XX.XX.XXXX.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správneho postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým bolo konanie zastavené a vyhlásené, že súd nemá právomoc vo veci konať.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na vyhlásenie uznesenia, na základe vykonaných dôkazov dospel k správny skutkovým zistenia a vec i správne právne posúdil.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvého stupňa obsiahnutými v odôvodnení napadnutého uznesenia, pričom v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Odvolací súd má taktiež za to, že súd prvého stupňa správne posúdil skutočnosť, že v predmetnej veci nemá právomoc konať. S ustanovením Nariadenia Rady ES č. 2201/2003 a Haagskeho dohovoru o občiansko-právnych aspektoch medzinárodných únosov detí z 25.10.1980 vyplýva, že v konaniach, ktorých predmetom je úprava rodičovských práv a povinností je daná právomoc súdu toho členského štátu, v ktorom má dieťa obvyklý pobyt v čase začatia konania. V danom prípade bolo osvedčené, že matka je s maloletým od jeho narodenia v Taliansku až do dňa 21.12.2009 sa striedavo zdržiavali v Taliansku, kde matka mala vzťah s otcom dieťaťa, často dochádzala na Slovensko, kde má rodičov. Matka o úpravu rodičovských práv požiadala poručenský súd v Taliansku. Od 21.12.2009 sa s maloletým zdržiava na Slovensku, kde maloletý navštevoval škôlku a v súčasnosti navštevuje aj základnú školu. Rovnako je nepochybné, že v Talianskej republike sa viedlo ohľadne starostlivosti o maloletého konanie a boli vydané rozhodnutia a to rozhodnutie, ktorým bol maloletý predbežne zverený výlučne matke, s právom otca ho vidieť a navštíviť, a toho času je vydané vykonateľné rozhodnutie súdu pre maloletých kraja Marche v Ancone, v Talianskej republike, ktorým boli rodičovské práva a zverenie maloletého Riccarda priznané výlučne otcovi. Všetky tieto skutočnosti nasvedčujú tomu, že otec maloletého nesúhlasil s dlhodobým pobytom dieťaťa na území Slovenskej republiky, o čom svedčí aj výzva Centra pre medzinárodnú ochranu detí a mládeže, doručená matke 11.08.2010 na vrátenie maloletého otcovi do Talianska. Za tejto situácii napriek tomu, že daný stav pobytu maloletého s matkou na Slovensku trvá viac ako 1 rok je súd názoru, že aj aktuálne s najväčšou pravdepodobnosťou za obvyklý pobyt dieťaťa je potrebné považovať jeho pobyt v Taliansku, čím je zachovaná právomoc súdov Talianska. Obvyklý pobyt by sa mohol zmeniť na pobyt v Slovenskej republike len v prípade, ak by boli splnené podmienky uvedené

v čl. 10 Nariadenia. Otec maloletého v určenej lehote podal žiadosť o návrat dieťaťa. O jeho žiadosti príslušné slovenské orgány a to Okresný súd Bratislava 1 zo dňa 29.04.2014 rozhodol tak, že návrh otca na nariadenie návratu maloletého dieťaťa do Talianskej republiky zamietol, ktoré rozhodnutie nadobudlo aj právoplatnosť dňa 01.06.2012. Pokiaľ sa týka návratu maloletého, tak súd nemôže odmietnuť návrat dieťaťa podľa čl. 13 písm. b) Haagskeho dohovoru, ak sa preukáže, že sa vykonali primerané opatrenia na zabezpečenie ochrany dieťaťa po jeho návrate. Tiež nemôže odmietnuť návrat dieťaťa, kým sa osobe, ktorá požiadala o návrat dieťaťa nedala možnosť vyjadriť sa. Ak súd vydal príkaz o nevrátení podľa čl. 13 Haagskeho dohovoru z roku 1980 musí okamžite buď priamo alebo prostredníctvom svojho ústredného orgánu zaslať odpis súdneho príkazu o nevrátenie a súvisiace písomnosti najmä záznam súdnych pojednávaní súdu s právomocou alebo ústrednému orgánu členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržaním podľa vnútroštátneho práva. Súdu sa musia všetky uvedené písomnosti zaslať do 1 mesiaca od dátumu príkazu o nevrátenie. Z predmetnej veci však nie je zrejmé, akým spôsobom sa otec ako osoba, ktorá požiadala o návrat dieťaťa k veci vyjadril a akým spôsobom následne rozhodol taliansky súd, alebo príslušný orgán, takže stále je potrebné považovať za miesto obvyklého pobytu Taliansko, ktoré má právomoc konať v opatrovnických veciach ohľadne mal. X.. Navyše navrhovateľka vo svojom odvolaní neuviedla žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého uznesenia a to najmä ohľadne právomoci súdu prvého stupňa.

K vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdil.

O práve na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. za použitia ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu právo.

Uvedené uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.